

חומר הלימוד לבחינת הבגרות בהיסטוריה א' על פי מיקוד מועד חורף 10 (תש"ע)

ספר הלימוד "לאומיות וציונות" בהוצאת יואל גבע בנוי על פי סעיפיה של תוכנית הלימודים המלאה ומתוכו ניתן ללמוד לבחינה על פי מיקוד הלמידה כפי שהתפרסם ע"י המפמ"ר להיסטוריה למועד חורף 2010 .

בפניכם מוצגים הנושאים, העמודים הרלוונטיים ללימוד ושאלות בהם ניתן להתרכז לקראת הבחינה.

חשוב להדגיש, העמודים והשאלות שלא צוינו אינם רלוונטיים לבחינה במועד חורף!

פרק ראשון .

(יש לענות על 3 שאלות מתוך 5)

הנושאים:

1. תהליכי שינוי באירופה ובעולם היהודי עד מלחמת העולם הראשונה.

- ב. שינויים שהתרחשו באירופה בחברה היהודית בתחומים: דמוגרפיה, כלכלה, מעמד משפטי וחוקי, מעמד הקהילה, חינוך ותרבות והגורמים לשינויים אלה. עמודים: 26 – 28.
- ג. תהליכי שילוב ותהליכי דחייה של היהודים (הגורמים לכך וביטוייהם). עמודים: 28 – 35.

השאלות הרלוונטיות לפרקי הלימוד:

עמוד 44, שאלות 7 – 8.

2. התנועה הציונית.

- ב. העמדות המשותפות לכל הציונים וחילוקי הדעות ביניהם בנוגע לתפקיד המרכזי של התנועה ובנוגע לדרכים למימוש יעדיה. עמודים: 52 – 60.
- ג. דפוסי הפעילות הציונית בגולה בימי הרצל: הגדרת יעדי התנועה הציונית – "תוכנית באזל", הקמת מסגרות ארגוניות ומוסדות לתנועה הציונית, פעילות מדינית, טיפוח תרבות ציונית (שפה, עיתונות וספרות). עמודים: 60 – 66.

השאלות הרלוונטיות לפרקי הלימוד:

עמודים: 95, שאלות: 1 – 9.

3. מלחמת העולם הראשונה.

- ב. הישוב היהודי בא"י והתנועה הציונית בתקופת המלחמה. עמו' 107 – 112.
- ג. "הצהרת בלפור" – תוכנה, הקשיים שנובעים מניסוחה, האינטרסים של בריטניה במתן ההצהרה. עמו' 112 – 116.

השאלות הרלוונטיות לפרקי הלימוד:

עמוד 132 : שאלות 3-9

4. אירופה והמזרח התיכון, לאחר מלחמת העולם הראשונה.
 א. סיום המלחמה והסדרי השלום (14 הנקודות של וילסון ועיקרי ההסדר שניכפה על גרמניה). עמו' 116 – 120.
 ב. השינויים העיקריים שחלו במפה המדינית של אירופה ושל המזרח התיכון (כולל שיטת המנדטים וחלוקתם). עמו' 122-123.

השאלות הרלוונטיות לפרקי הלימוד:

עמ' 132, שאלות 10-13

פרק שני.

יש לבחור אחת מהאפשרויות:

אפשרות א' : (שנות ה-20 בנושא העמקה ושנות ה-30 כיחידת גישור)
 (יש לענות על 3 שאלות סה"כ: שאלה אחת מבין שתיים בנושא העמקה (25 נקודות) ושתי שאלות מתוך ארבע בשאלות המבוא (10 נקודות לכל שאלה))

נושא העמקה : בניין הבית הלאומי – היהודי והיחסים בין יהודים, ערבים ובריטים בשנות ה-20.

1. טופס המנדט. **עמודים : 138 – 139.**
2. פעולות הנציבים הבריטים הרברט סמואל והלורד פלומר בא"י. **עמודים : 139 – 140.**
4. נושאי המחלוקת בין "מחנה הפועלים" לבין "המחנה האזרחי" : הוויכוח על דמותה הרצויה ועל דרך בנין הארץ. **עמודים : 152 – 155.**
5. היחסים בין בריטים, יהודים וערבים בשנות ה-20 :
 א. צומתי העימות - מאורעות תרפ"א ותרפ"ט : הסיבות לפרוץ המאורעות והשפעותיהן על היחסים בין יהודים, ערבים ובריטים. **עמודים : 159-163.**
 ב. הערכות הבריטים בעקבות המאורעות : הוועדות, "הספר הלבן" הראשון והשני, איגרת מקדונלד. **עמודים : 160-161, 164 – 166.**

השאלות הרלוונטיות לפרקי הלימוד:

עמ' 181, שאלות : 1, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 18-27.

יחידת המבוא: המשך הבית הלאומי – היהודי והיחסים בין יהודים, ערבים ובריטים בשנות ה-30.

2. ביסוס הבית הלאומי היהודי בשנות ה-30 בתחומים : התיישבות, כלכלה, תרבות וחינוך. עמודים : 188 – 190.
3. המרד הערבי - הסיבות למרד ודפוסי המאבק של הערבים נגד הבריטים והיהודים. עמודים : 195 – 198.
4. היערכות הישוב היהודי בשנים : 1936 – 1939 בתחומים : כלכלה, התיישבות, ביטחון. עמודים : 198 – 202.

5. מדיניות בריטניה לנוכח המאורעות – מתכנית החלוקה ל"ספר הלבן" השלישי (כולל "הספר הלבן השלישי"). עמודים: 205 – 207, 210 – 212.

השאלות הרלוונטיות לפרקי הלימוד:

עמ' 226 – 227 שאלות: 2 – 9, 13.

אפשרות ב' : (שנות ה-30 בנושא העמקה ושנות ה-20 כיחידת גישור) (יש לענות על 3 שאלות סה"כ: שאלה אחת מבין שתיים בנושא העמקה (25 נקודות) ושתי שאלות מתוך ארבע בשאלות הגישור (10 נקודות לכל שאלה))

נושא העמקה: בניין הבית הלאומי – היהודי והיחסים בין יהודים, ערבים ובריטים בשנות ה-30.

2. הגישות השונות ביישוב היהודי ובתנועה הציונית בנוגע ליחס כלפי בריטניה וכלפי הערבים:

א. המחלוקת בנוגע לדרך שיש לנקוט כלפי בריטניה ומדיניותה בארץ ישראל.

עמודים: 192-193

ב. המחלוקות העקרוניות בנוגע ליחס כלפי הערבים (רוויזיוניסטים, מחנה הפועלים, ברית

שלום). **עמודים: 193-195**

3. ארץ ישראל בשנים 1936 – 1939:

א. הגורמים למרד הערבי ומטרות המרד, דרכי המאבק של הערבים בבריטים וביישוב היהודי.

עמודים: 195 – 198.

ד. מדיניות בריטניה בשנים 1936-1939:

1. דרכים להחזרת הסדר והיציבות בימי המרד בארץ ישראל. **עמוד: 205.**

2. "ועדת פיל" (1937) – מסקנות, המלצות ותגובות הערבים והיהודים להצעות הועדה. **עמודים: 205 – 208.**

3. נסיגת בריטניה מהתחייבותיה כלפי הבית הלאומי היהודי, כפי שבאה לידי ביטוי ב"ספר הלבן" השלישי. **עמודים: 211-213.**

השאלות הרלוונטיות לפרקי הלימוד:

עמ' 226 – 227 שאלות: 1, 3, 5, 9, 13

יחידת המבוא: המשך הבית הלאומי – היהודי והיחסים בין יהודים, ערבים ובריטים בשנות ה-20.

2. הסיבות לעלייה. עמודים: 140 – 143.

3. בניין הבית הלאומי היהודי: התיישבות, מסגרות חברתיות-כלכליות ופוליטיות ומוסדות לאומיים. עמודים: 140 – 151.

4. מאורעות תרפ"א ותרפ"ט: הסיבות למאורעות והשפעתם על היחסים בין יהודים, ערבים ובריטים. עמודים: 159-167.

5. גורמים מעכבים וגורמים מסייעים בבניין הבית הלאומי היהודי. עמודים: 167 – 170.

פרק שלישי:

יש לענות על שאלה אחת מתוך שתיים. (כל שאלה – 25 נקודות)

1. המדינות הקולוניאליות ודרכי שליטתן בארצות צפון אפריקה ובארצות המזרח התיכון. עמודים : 230 – 234.
2. התמורות העיקריות בחיי היהודים בתחומים: דמוגרפיה, כלכלה, מעמד חוקי ומשפטי, חינוך, מעמד הקהילה. עמודים : 234 – 247. (יש להביא דוגמא רק ממדינה אחת).
3. הפעילות הציונית – גורמים ודרכי פעילות. עמודים : 247 – 252. (יש להביא דוגמא רק ממדינה אחת).
4. ראשיתן של התמורות ביחס החברה הקולוניאלית והחברה המוסלמית אל היהודים בשנות ה – 30 : הסיבות לתמורות וביטויי התמורות. עמודים : 253 – 256. (יש להביא דוגמא רק ממדינה אחת).

השאלות הרלוונטיות לפרקי הלימוד:

עמו' 269 השאלות : 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.

ב ה צ ל ח ה !
נעמי בלנק.